

ESCAPADA A PORTO (PORTUGAL)

Dia 27 d'abril de 2016 Dimecres

- 07:00 Comença la nostra escapada. Al Carrer Reina Elisenda de Montcada enfront el Mercat de Sarrià agafem el bus H4, direcció zona Universitària, per enllaçar amb la línia 9 de metro, que ens portarà fins a l'aeroport T2, d'on sortirem amb Ryanair de Barcelona cap a Porto. Temps del trajecte una hora, sense cap incident, en hora de major trànsit cal calcular una mica més de temps. L'avió surt puntualment i arribem a l'aeroport de Porto a l'hora prevista, hora local 11:55.
- Recuperem l'equipatge que ens havien fet deixar a bodega, i en pocs minuts comprem les targetes *Porto card* per dos dies en el mateix aeroport, per dirigir-nos a l'estació de metro línia E, (color lila), fins a *Trinidade* on fem transbord a la línia D, (color groc). Baixem a l'estació de *Sao Bento*, sortim direcció centre històric, i a pocs metres veiem l'estació de ferrocarrils de **Sao Bento**, la visitem i quasi recomano visitar-la a la nit quan està il·luminada, ens va agradar més. El dia està ennuvolat, però la temperatura és molt agradable.

L'estació de **Sao Bento**: va ser construïda a principis del S. XIX sobre les restes de l'antic convent de *San Bento del Ave Maria*. El que realment sorprèn és l'entrada, (el hall), decorada amb més de 20.000 rajoles en els que s'hi representa la història de Portugal (Veure foto 1). L'edifici recorda una mica l'estació de França de Barcelona. Aquesta estació està en funcionament, des d'allí surten trens cap a la regió de les vinyes, o cap a *Guimaraes, Braga i Viana do Castelo*.

Ubicació: *Praça de Almeida Garret*.

Transport: Metro: *San Bento* (Línea D).

Llocs d'interès propers:

- *Praça de la Liberdade* (119 m)
- *Igreja y Torre dos Clerigos* (288 m)
- Sé de Oporto (318 m)
- Librería Lello e Irmao (359 m)

- Casa Museo Guerra Junqueiro (399 m)

En sortir en dirigim a la **Igreja de Sao Antonio dos Congregados**, (Veure foto 2) està enfront de l'estació, va ser construïda en el 1694 sobre les restes de una capella anterior, segons el projecte del pare *Pantalião da Rocha Magalhães*, es va inaugurar en el 1703. Estava destinada a ser la seu de la Confraria de Sant Antoni de Lisboa. La façana és d'estil barroc, decorada amb rajoles i té uns enormes finestrals, si pot veure una imatge de sant Antoni. L'església té una nau, a l'altar major que és barroc, hi ha una sorprenent escalinata amb el sagrari. En el cor hi ha un preciós orgue, també hi ha un retaule de l'assumpció de Nostra Senyora, obra de *João Baptista Ribeiro* del segle XIX.

Horari de visita: de dilluns a divendres de 07.00 a 19.00h, dissabtes de 07.00-20.00h.

En sortir, ens trobem a la plaça **Liberdade** (Veure foto 3), veiem l'entorn, amb la música de trompeta de fons, manquen uns vint minuts per les 13:00, hora que hem acordat fer el check in, a **Casa Dos Guindais**, prioritzem anar fins allí caminant, tant sols a 10 minuts a peu. Ens allotgem, l'Àlvaro, l'amo, ens acull molt amablement i ens dona informació útil de la ciutat. La Casa és molt antiga però ben reformada, còmode i acollidora (Veure foto 4).

- En sortir són aproximadament 13:30 anem a dinar a **A Sandeira 85**, *Rua Dos Caldeiros*, 85, està prop de la casa prop d'on ens allotgem a uns deu minuts a peu, cal fer atenció perquè aquest carrer prop del núm. 22 s'estreny i fa un gir estrany amb una pendent pronunciada.

La publicitat d'*A Sandeira 85* diu "De 2ª a 6ª, o nosso menu de almoço custa 5€ e inclui sopa, sande ou salada e a bebida do dia". Prenem el menú del dia: la sopa del dia, una amanida molt consistent, una beguda i vam afegir un postre casolà excel·lent: pa de pessic amb poma, i *tiramisú* i dos cafès (Veure foto 5).

- En acabar seguim caminant fins a la coneguda com a Plaça del *Infante Henrique* trobem un monument (Veure foto 6) amb una estàtua a *Henrique* amb el nom de **Monument Don Infante a Henrique el Navegante**.

Aquest monument davant del Palau de la Borsa de Porto consta de dues estàtues i una d'elles dedicada al descobridor Enric el Navegant. Monument als Descobriments, construït a Lisboa en 1960 en commemoració del cinc cents centenari de la mort de *Henrique el Navegante*.

Henrique de Portugal, Infant de Portugal i primer duc de Viseu, anomenat *El Navegante* des del segle XIX, va ser un dels protagonistes de la política portuguesa de la primera meitat del segle XV i l'inici de l'Era dels Descobriments a *Portugal*. Va néixer el 4 març 1394 a Porto, Portugal i va morir el 13 de novembre de 1460, a Sagres, Portugal. Està enterrat al Monestir de Batalha. Portuguès, fill de Juan I de Portugal el de Bona Memòria, fundador de la Dinastia d'Avís i Felipa de Lancaster néta d'Eduard III d'Anglaterra, filla de Juan de Gant, duc de Lancaster, i germana d'Enric IV d'Anglaterra.

Per ser fill, germà i oncle de reis va aconseguir el monopoli de les exploracions per les costes africanes i les illes de l'Atlàntic. Al final de la seva vida va establir-se a Sagres a l'extrem sud-oest de la península Ibèrica.

En 1414 convenç al seu pare per muntar una campanya per conquerir *Ceuta*. La ciutat va ser conquerida a l'agost de 1415, atorgant el domini del comerç que la ciutat ostentava, al regne de *Portugal*. Aquest mateix any va ser nomenat cavaller i va rebre el títol de duc de *Viseu*.

Lagos, a l'Algarve, es va convertir en un lloc de construcció naval gràcies al seu port. Des d'allà van partir expedicions de la casa del *Infante Henrique*. Un dels primers resultats va ser el reconeixement i, a partir de 1425, la colonització de l'arxipèlag de *Madeira* per *João Gonçalves Zarco* i *Tristão Vaz Teixeira*. El 25 de maig de 1420, *Henrique* va ser nomenat *Gran Mestre* de l'Ordre de Crist, que succeir a l'Orde del Temple, càrrec que ostentaria fins al final dels seus dies. En 1426, els seus navegants descobrien les primeres illes *Açores* possiblement per *Gonçalo Velho Cabral*, que també van ser colonitzades pels portuguesos.

Després de la mort de Joan I en 1433, Eduard I, germà major de *Henrique*, puja al tron i li concedeix un cinquè de tots els beneficis comercials amb les

zones descobertes així com el dret a explorar més enllà del cap *Bojador* a la costa atlàntica nord-africana. En aquella època el cap *Bojador* era el punt més meridional de la costa d'Àfrica conegut pels europeus. *Gil Eanes*, que va manar una de les expedicions, va ser el primer a passar-lo, en 1434, acabant amb el mite que fins llavors es tenia sobre el que es trobaria més enllà del terme.

Henrique va ser un dels principals organitzadors de la conquesta de Tànger en 1437, que va ser un gran fracàs, ja que el seu germà més petit, *Fernando*, anomenat l'Infant Sant, va ser fet presoner i captiu durant sis anys fins que va morir. La seva reputació militar va patir un seriós revés i per això va dedicar els darrers anys de la seva vida a la política i a les exploracions.

El regnat del rei *Eduardo* va durar tot just cinc anys, després *Henrique* va recolzar al seu germà *El Infante Don Pedro* a la regència, durant la minoria d'edat del seu nebot Alfons V, rebent a canvi la confirmació del seu monopoli sobre les navegacions al sud l'estret de Gibraltar. Durant la regència, va colonitzar les *Acores*.

Les expedicions van experimentar un gran impuls amb una nova embarcació: la caravel·la. *Nuno Tristão* i *Antonio Gonçalves* van arribar al Cap Blanc en 1441. La Badia d'Arguin en 1443, on van construir un fort en 1448. Entre 1444 i 1446 prop de quaranta embarcacions van sortir de *Lagos*. *Dinis Dias* va arribar al riu *Senegal*, va doblegar el Cap Verd en 1444 i va visitar Guinea. Amb això els portuguesos van superar el límit sud del gran desert del Sàhara. A partir d'aquí *El Infante Henrique* va complir amb dos dels seus objectius: evitar les rutes del comerç pel Sàhara i accedir a les riqueses d'Àfrica meridional.

En el conflicte que es va desencadenar entre el regent *Don Pedro* i el rei nominal *Alfonso*, *Henrique* va donar suport a aquest últim. En 1449 les forces alfonsines van derrotar a la batalla d'*Alfarrobeira* a les de *Don Pedro*, que va morir en combat. *Henrique* rebria després en recompensa el monopoli dels draps de llana, la producció a les Açores i als territoris continentals, era considerable.

En 1452 l'arribada d'or era suficient com perquè s'encunyessin els primers creuats d'or portuguesos. En 1455 i 1456 dues butlles papals (la *Romanus pontifex de Nicolás V* i la *Inter caetera* de Calixt III) li van reconèixer a *Portugal* el monopoli de la conquesta, comerç i navegació al sud dels caps *Bojador* i *Naam*. La segona d'elles establia l'autoritat eclesiàstica sobre aquelles terres de l'Ordre de Crist dirigida per *Henrique*. En 1460 *Diogo Gomes* va descobrir l'arxipèlag de Cap Verd. Per aquest any els portuguesos havien explorat la costa africana fins *Sierra Leone*.

En 1443 el regent *Don Pedro* li havia atorgat al *Infante Henrique* un territori situat al voltant del cap de *San Vicente*, a l'extrem sud-oest de *Portugal*. *Henrique* es va traslladar a l'*Algarve* en 1452 i a partir de 1457 es va instal·lar a *Sagres*, on va morir tres anys més tard. La seva estada allí, va donar lloc posteriorment, a partir de 1625, al mite històric de l'anomenada Escola de *Sagres*, suposat centre d'estudi de navegació i astronomia del qual no obstant això molts historiadors dubten de la seva existència.

Ningú al segle XV va dir "Navegant" a l'infant *Henrique*. El sobrenom el van encunyar dos historiadors alemanys del segle XIX, *Heinrich Schaefer* i *Gustav de Veer*. Més tard va ser popularitzat per dos autors britànics que el van incloure en el títol de les seves biografies de l'Infant: *Henry Major* en 1868 i *Raymond Beazley* en 1895.

Aquest portuguès que va en el S. XV va destacar per haver aconseguit el monopoli de les exploracions per les costes africanes i les illes de d'atlàntic.

- En un dels costats de la plaça *Infante Henrique* hi ha el **Mercado Ferreira Borges** (Veure foto 7). Aquest edifici és un antic mercat, però ja no s'utilitza com a tal. Crida l'atenció per la seva vistosa façana de ferro fos de color vermell, que va ser realitzada per la Companyia Aliança. L'edifici va ser construït en 1.888 per ordre municipal per reemplaçar l'antic Mercat *da Ribeira*, i projectat per l'arquitecte *Joao Carlos Machado*.

No obstant això, es va utilitzar durant molt poc temps com a mercat, i ara és un edifici buit, que serveix com a lloc d'animació cultural per exposicions, concerts i altres esdeveniments.

El trobem tancat, el veiem per fora i el més interessant l'estructura de ferro, el vermell dóna una nota de color a la plaça.

Ubicació: Rua Ferreira Borges, 4050-252 Porto. Tel.: +351 220 101 186

Horari de visita: de diumenge a dijous 10:30 - 24:00 divendres i dissabte 10:30 - 02:00

- Seguim passejant per la plaça, entrem al *Palacio de la Bolsa*, per treure els tiquets per la visita, i conèixer els horaris, atès que les visites són guiades, com que ens resta una hora ens dirigim a la ***Igreja de San Francisco***, els frares franciscans van començar a construir l'església l'any 1245 (Veure foto 8). Més tard va haver de ser reformada a conseqüència de l'incendi que va destruir l'antic claustre i part de l'església.

Encara que els orígens d'aquesta església són romànics, hi veiem el gòtic i el barroc en la màxima expressió. L'interior té tres naus revestides amb talles daurades, en què es creu que es van emprar més de 300 quilos de pols d'or. Tant és l'or que revesteix l'església que, anys enrere, va ser tancada al culte per ser massa ostentosa per a la pobresa que l'envoltava.

A la nau lateral esquerra es troba un dels majors atractius de l'església, l'Arbre de Jessè, una escultura de fusta policromada considerada una de les millors del món en el seu gènere. Val la pena observar-la detingudament, tot i que l'església ofèn per l'excés d'ostentació.

Les catacumbes:

Sota el sòl de *Igreja de San Francisco* s'amaguen les seves catacumbes, un lloc on es troben enterrats molts dels germans de l'orde dels franciscans així com algunes de les famílies nobles de la ciutat (Veure foto 1).

A més de les sepultures, a les catacumbes hi ha una ossera amb milers d'ossos humans que es poden observar a través d'un vidre col·locat a terra.

Ubicació: Rua Infant D. Henrique, 4050-297

Horari de visita: des de novembre fins a febrer: de 9:00 a 17:30 hores. Des de març fins a octubre: de 9:00 a 19:00 hores. Des de juliol fins a setembre: de 9:00 a 20:00 hores.

Preu: Adults: 3,50 €. Targeta Porto Card i estudiants: 25% de descompte.

Transport: autobús: línies 1, 57, 91, 23 i 49.

Llocs d'interès propers:

- Palau de la Borsa (54 m)
- Casa do Infant (105 m)
- Església Sant Llorenç 2 Grilos (272 m)
- Ribeira (342 m)
- Catedral de la Sé de Porto (403 m)

- En acabar la visita entrem a la ***Igreja de San Nicolás***, està enfront, la façana té ceràmica, l'interior l'estan restaurant, parets amb rajoles de ceràmica a l'interior, que són boniques, és una bona mostra de l'arquitectura religiosa que es realitzava a la ciutat a finals del segle XVII. La seva construcció es va iniciar el dia 6 de desembre de l'any 1671. En l'actualitat, ofereix una barreja d'estils clàssic i barroc tant en la seva façana com a l'interior. Això és degut al fet que l'edifici original va ser destruït per un incendi en 1758

Horari: Dilluns i de dimecres a dissabte de 09:00 a 12:00 i de 16:00 a 20:00 hores. Diumenge de 09:00 a 11:00 hores. Tanca els dimarts

Transport:

- Autobús: línies STCP - 1 M, 500, 900, 901, 906, ZL, ZM, ZR i 10M.
 - Tramvia: línia STCP
- En sortir ens dirigim just al costat, al ***Palacio de la Bolsa*** (Veure foto 10), qualificat com a Monument Nacional, va ser construït sobre les runes del convent dels franciscans que es va destruir en un incendi. La seva construcció va començar en 1842 i va passar gairebé mig segle fins a la seva inauguració l'any 1891.

És un edifici neoclàssic, a l'interior s'hi troba el gran pati central, o Pati de les Nacions, cobert per una estructura de vidre que permet l'entrada d'una gran quantitat de llum.

S'accedeix a la segona planta, per una preciosa escala de granit i marbre, on visitem les diferents sales: la Sala Daurada, coberta amb pa d'or, la Sala de les assemblees generals, coberta amb fusta parcialment, perquè hi ha treball amb guix que imita la fusta i algunes altres sales fins arribar a la més important; la Sala Àrab, en els més de 300 metres quadrats d'aquesta sala d'estil morisc, inspirada en l'Alhambra, es duen a terme recepcions oficials, concerts i festes privades.

Considerem aquesta visita, una de les millors visites de Porto. Les visites són guiades i mostren aspectes molt interessants del lloc i la història que l'envolta. Són en quatre idiomes.

Ubicació: Rua do Infante Dom Henrique, 4050.

Horari de visita: d'abril a octubre: de 9:00 a 18:30 hores, des de novembre fins a març: de 9:00 a 12:30 i de 14:00 a 17:30 hores.

Preu: adults 7,50 €. Carnet d'estudiant i tercera edat: 4 €.

Transport: autobús: línies 1, 57, 91, 23 i 49.

- En sortir anem tot passejant al **barri de Riberinha** (Veure foto 11), és la zona situada a la ribera del riu, un barri de carrerons estrets, amb roba estesa als balcons, amb les façanes de les cases acolorides i decorades, és un dels llocs més pintoresc a l'hora de conèixer el centre històric de Porto.

Són prop de les 6 de la tarda, comença a sortir el sol, que no ens deixarà fins que es faci fosc.

Ubicació: Cais da Ribeira

Transport: autobús: línies 1, 57, 91, 23 i 49.

- Després de passejar pel barri creuem el **ponte de Don Luis I** (Veure foto 12), es va construir entre 1881-1886, creua el riu *Douro*. Longitud: 385,25 m. Enginyer: *Téophile Seyrig*. Tipus: Pont en arc. Material: acer.

A la segona meitat del segle XIX, el comerç progressava a la ciutat de Porto. Les fàbriques s'escampaven per tot el barri oriental, anomenat brasiler. El trànsit cap a *Vila Nova de Gaia* i *Lisboa* creixia contínuament i el pont penjant no era suficient per satisfer-ho.

Per proposta de llei de l'11 de febrer de 1879, el govern va determinar l'obertura de concurs per a la "construcció d'un pont metàl·lic sobre el riu *Douro*, en el lloc que es consideri més convenient davant la ciutat de *Porto*, per substituir l'actual pont penjant ", després que el govern no acceptés un projecte de la signatura *Gustave Eiffel*, que només contemplava una plataforma al nivell de la ribera, amb un sector llevadís a la part central. Es tractava d'un projecte que va merèixer un Gran Premi a l'Exposició Universal de París de 1878, però que no servia per a una eficaç connexió entre els nuclis urbans de *Porto* i *Gaia*. Per això aquell concurs va imposar com a condició necessària la concepció d'un pont amb dues plataformes. Es van presentar nombrosos projectes i va guanyar l'empresa belga *Société Willebroeck* amb un projecte de l'enginyer *Théophile Seyrig*, que ja havia estat l'autor de la concepció i cap de l'equip de projecte del Pont de *Dona Maria Pia*.

- Des de ***Vila Nova de Gaia***, un altre nucli urbà a l'altra riba del riu (Veure foto 13), és d'on millor es contempla el barri de *Riberinha*, on es reflecteixen les cases d'aquest barri al riu. Anem caminant per la riba fins arribar a ***Contracorriente Bar***, *Avenida Diogo Leite, 282 | Vila Nova de Gaia 4400-111 Vila Nova de Gaia, Portugal* T.: +351 964 409 908 aquí ens aturem per descansar, i preparar-nos per sopar, prenem un bacallà cremós i una francesinha, dos copes de vi de *Porto*, una copa de *vinho verde*, dos postres casolans de crema -en diuen nata-. Compartim els plats que són abundants, tot excel·lent. Descansem, contemplem el paisatge (Veure foto 14), tot gaudint de la posta de sol i agafem forces per la tornada, ha estat un dia intens. Desfem el camí, tronem a travessar el pont avui pel primer nivell i per anar a casa, pugem amb el ***funicular Dos Guindais***, recomano aquest

recorregut per contemplar les vistes. En arribar al barri, comprem aigua i galetes i anem a casa a descansar i connectar-nos a Internet.

Dia 28 d'abril de 2016 Dijous

- Ens llevem, ens arreglem i sortim a esmorzar a la ***Padeirinha Doce***, *Rua Augusto Rosa, 46*, tel.: +351 223324653. Prop de la Praça da Batalha. Horari: de dilluns a dissabte: 06:00-20:30, diumenge: 06:00-13:00. És un lloc molt conegut per la rebosteria d'alta qualitat, una de les seves especialitats és el '*bolo do rei*'. Prenem dos cafès amb llet acompanyats de dos pastissos autòctons, boníssims.

- En sortir ens dirigim a la ***Igreja de Santa Anna*** (Veure foto 15) l'església estava tancada per obres de reconstrucció, i a tocar hi ha una de les portes de la primitiva muralla de Porto (Veure foto 16), tenia un perímetre de 750 metres i tancava una superfície de 4 ha. Està construïda i delimitava turó Pena Ventosa, on estava assentada la ciutat, al centre del qual es trobava, i encara es troba, la Catedral de Porto. La muralla tenia quatre portes:
 1. Porta de Vandoma, sobre l'actual Rua Chã. Era la porta més noble i ampla, que permetia el pas de carros. Enderrocada en el 1855.
 2. Porta de São Sebastião, pròxima l'Antiga Casa de la Cambra. Enderrocada en el 1819
 3. Porta de Sant'Ana ou Arc de Sant'Ana, sobre el carrer del mateix nom. Enderrocada en el 1821
 4. Porta dónes Mentides, coneguda a partir del segle XIV com Porta de Nossa Senhora dónes Veritats, situada sobre les Escales de les Veritats. Es desconeix en quin moment va ser enderrocada.
Durant molt temps va ser coneguda com Muralla Sueve, però avui en dia està identificada com d'origen romà del segle III, reconstruïda al segle XII. Avui en dia tot just subsisteix un reduït tros i una torre, reconstruïts al segle XX.

Passegem per la muralla, tot contemplant les vistes de la ciutat des d'aquest indret.

- En acabar enfilem la *Rua Augusto Rosa*, fins arribar a la *Praça da Batalha*, on trobem el **Teatre Nacional Sao Joao** (Veure foto 17), està tancat veiem l'exterior, continuem caminant i trobem **la Igreja de San Ildefonso**, va ser reconstruïda entre 1730 i 1737 (Veure foto 18), l'antiga església, estava en runes. La nau és de tipus poligonal en estil barroc. Té dues torres campanar. Les cornises estan rematades a cada costat per esfera i frontons de fantasia.

A la façana, les parets estan decorades amb rajoles de Jorge Colac (1932), amb escenes de la vida de Sant Ildefons i al·legories de l'Eucaristia.
- En sortir emprenem la **Rua Santa Catalina** (Veure foto 19), carrer per als vianants, ple de comerç, on a diferència d'altres ciutats encara es pot trobar el comerç autòcton.
- Ens aturem a l'elegant **Cafè Majestic** (Veure fotos 20 i 21), on degustem un cafetó. Va ser inaugurat el 17 de desembre de 1921 sota el nom de Cafè Elit i es va convertir en el lloc de reunió de personatges il·lustres de l'època i de font d'inspiració per a escriptors i artistes. Va romandre en l'abandonament durant més de quinze anys fins que l'estat el va declarar patrimoni cultural el 1983, i el 1994 va reobrir les seves portes. En sortir contemplem dues botigues de queviures, així com algunes bacallaneries, totes elles amb fesomia dels anys 50, 60, molt boniques, que ens transporten a la infantesa.
- Caminant es dirigim al **Mercat do Bolhao**, a tocar del carrer de Santa Caterina i a prop de l'avinguda dels Aliats, és una de les zones més animades i populars de la ciutat de Porto. El Mercat do Bolhao, on des de 1914 es ven carn, peix, fruita, flors i molts altres productes. A l'entrada ens trobem amb un músic amb pianola, acompanyat d'una petita, amb un lloro i un periquito, l'escena evoca la novel·la: "David Copperfield" d'en *Dickens* (Veure foto 22). El mercat té diverses plantes en les quals els comerços es distribueixen al voltant d'un gran pati central. Encara que tingui un aspecte de deixadesa absoluta i literalment caigui a trossos, el mercat central de Porto és un dels edificis més emblemàtics de la ciutat, val la pena visitar-lo i deixar-se embolicar amb el seu ambient nostàlgic.

Ubicació: Rua Fernandes Tomás (edifici mercat Bolhao).

Horari de visita: de dilluns a divendres: de 8:00 a 17:00 hores. Dissabtes: de 8:00 a 13:00 hores.

Transport: metro (Bolhao), línies A, B, C, E.

- En sortir ens dirigim a la **Capela das Almas** (Veure foto 23), el nom de l'església ve donat per la imatge del segle XVIII de la Mare de Déu de les Ànimes que es troba a l'interior. A més de la imatge, a l'interior de la capella destaca també el quadre de grans dimensions de l'altar major, l'Ascensió del Senyor, obra de *Joaquim Rafael*, un professor de Belles Arts de Lisboa.

La *Capela das Almas* va ser construïda durant el segle XVIII i és d'estil neoclàssic. No obstant això, la decoració amb rajoles tan característica d'aquesta església, tot i que es va fer amb l'estil típic del segle XVIII (època de màxima esplendor de la rajola portuguesa), es va incorporar posteriorment, al començament del segle XX, concretament l'any 1929. Les rajoles van ser fabricades al taller ceràmic *Viúva Lamego* de Lisboa, pel pintor *Eduardo do Leite*, per realitzar les composicions van ser necessàries unes 16.000 rajoles i representen escenes religioses de la vida de Santa Catalina i Sant Francesc d'Assís, els sants als quals està dedicada l'església: Santa Caterina parlant amb els savis d'Alexandria; la coronació i el martiri de Santa Caterina; Sant Francesc davant el Papa Honori III i la mort de Sant Francesc d'Assís, entre d'altres.

No obstant això, als anys vuitanta moltes rajoles es trobaven malmeses o amb algun desperfecte, i les van restaurar. Fa uns anys va haver de dur-se a terme un altre procés de restauració de la façana a causa dels danys causats a les rajoles, per les obres del metro, que està molt a prop.

Les vidrieres de les finestres van ser realitzades per *Amândio Silva*, i incorporades al conjunt durant el segle XIX. Representen les ànimes del purgatori que donen nom a l'església, sobre les quals cau la sang de Crist en un acte de redempció.

És una de les esglésies més boniques de *Porto*.

Ubicació: *Rua Sta. Caterina, 428, 4000-444 Porto.*

Horari: Dilluns, dimarts i dissabtes de 07: 30-13: 00 i de 15: 30-19: 00 h.
Dimecres, dijous i divendres de 07: 30-19: 00 h. Diumenges de 07: 30-13: 00
i de 18: 00-19: 00h.

Preu: gratuït

- Tot passejant ens dirigim a la Praça da Trindade per veure la plaça i la **Igreja da Trindade** (Veure foto 24), que va ser construïda al S. XIX, està integrada en un complex hospitalari de l'Ordre *Terceira de la Santíssima Trindade* creada el 1755, com a conseqüència de l'extinció de l'Ordre de *S. Domingo*. El conjunt, projectat per l'arquitecte i enginyer militar *Carlos Amarante* en els primers anys del s. XIX, ocupa tota una illa, encara que va ser alterat en el 1818 per *José Francisco*. És un edifici d'estil neoclàssic, amb alguns detalls de tradició barroca. La seva construcció va concloure a principis del s. XX. A l'interior destaca la qualitat tècnica dels elements decoratius, concretament la feina de marbre i els retaules de talla daurada, on destaca el retaule major obra de l'arquitecte *José Marques da Silva*.

Ubicació: (Praça da Trindade), Largo da Trindade, 115, 4000-539 Porto
Tel: +351 22 200 60 32

Horari: dl-dv 08: 00-18: 00 dis 7: 30-12: 00/14: 30-18: 00 dg i festius
religiosos 09: 00-13: 00/16: 00-19: 00

Preu: gratuït.

- Baixem per la *Rua de Trindade* per veure la seu de **l'Ajuntament de Porto** (Veure foto 25). Es troba al final de l'avinguda *de los Aliados*, a la *Praça Gen. Humberto Delgado* 266, i a continuació ens dirigim a la llibreria **Lello & Irmao** (Veure foto 26) es troba en un edifici d'estil neogòtic construït el 1906.

En el seu interior, multitud de detalls antics aconseguen un ambient capaç de transportar-te cent anys enrere.

Les seves prestatgeries de fusta plenes de llibres arriben fins al sostre i una preciosa escala de fusta llaurada es troba al centre del local, mentre, el vitrall del sostre projecta llum natural donant vida a aquest escenari. Llàstima que al entrar varem trobar-nos amb un encavallat al interior per poder dur a terme obres de restauració, per altra banda hi havia un gran nombre de visitants i

entre una cosa i l'altre varem perdre part del seu encant!

- Ja es hora de fer un mos, i decidim cercar la **Confeitaria dos Clérigos**, tenim l'adreça errònia, la varem treure d'Internet és a la *Rua dos Carmelitas, 67*, enlloc del 151 que havíem trobat, així doncs anem a **Casa San Antonio, Tasca gourmet**. Mengem uns bunyols de bacallà i un plat d'arròs amb fesols vermells, ho compartim acompanyat d'una gerreta de vi de taula, de postres un pastís de formatge i un *mousse* de xocolata, tot elaborat artesanament.
- L'àpat ens ha permès recuperar forces per continuar, ens dirigim a la **Igreja dos Clerigos** (Veure foto 27), va ser construïda entre 1735 i 1748 en estil barroc. Aquest conjunt monumental del Segle XVIII va ser construït per la germanor dels Clergues Pobres al casc antic de la ciutat de Porto, en el lloc que es coneix com "el turó dels penjats", ja que és el lloc on s'enterrava als ajusticiats. Està coronada per la **Torre dos Clerigos** (Veure foto 28) que és un dels monuments més emblemàtics de la ciutat. La torre és la més alta de Portugal; té 76 metres d'altura amb 200 esglaons, a la pujada a la torre us trobareu amb 49 campanes que formen un gran carilló de concert. Un cop a dalt, tot l'esforç ha valgut la pena perquè podreu gaudir d'unes magnífiques vistes de la ciutat de Porto i prendre bones fotos, si el dia és diàfan.

Ubicació: Rua de São Filipe de Nery, 4050 Tel.:+351 22.014 5489

Horari de visita: Tots els dies de 9:00 a 19:00 hores. D'abril a octubre de 9:30 a 13:00 i de 14:30 a 19:00 hores. De novembre a març de 10:00 a 12:00 i de 14:00 a 17:00 hores. Agost de 10:00 a 19:00 hores.

Preu: Església: Entrada gratuïta. Torre: Entrada general 2 €. Targeta Porto Card: 50% descompte.

Transport: Metro: *Aliados*, línia D. Tramvia: *Carmo*, línia 22. Autobús: línies 6, 20, 35, 37, 52 i 78.

Llocs d'interès propers:

- Llibreria Lello i Irma (86 m)
- Plaça de la Llibertat (231 m)

- En sortir ens dirigim per la *Rua dos Carmelitas* i passejant hem seguit la muralla **Fernandina**, hem passat per on eren les portes 4, 3, 2, i 1, el que ens ha permès conèixer el casc antic de la ciutat, carrerons estrets i empedrats, tallers i botigues d'artesans, comerç autòcton, bars i restaurants, fins arribar al riu, per la *Rua Alfandega*, per arribar a *Miragaia*, hem visitat la **Igreja de Sant Pedro de Miragaia** (Veure foto 29), parròquia de pescadors, ocupa l'espai en el que va existir un temple, almenys des de l'Edat Mitjana, ha sofert grans canvis en la seva arquitectura. La seva capella major està totalment folrada de talles, on es pot veure les expressions artístiques de diferents èpoques, val la pena quedar-se uns segons amb el tríptic d'origen flamenc, on el tema central és Pentecosta. Les parets es van cobrir de rajoles entre 1863 i 1876.

Ubicació: Llarg de S. Pere de Miragaia, 4050-564 Porto. Telèfon: (+351) 222 007 618.

Horari: dimarts a dissabte: 15h30 a 19h00. Diumenge: 10h00 a 11h30.

- Des de baix hem fotografiat el palau de **Sereias** (Veure foto 30), estàvem molt cansats i no ens hem vist amb ànim de tornar a pujar i baixar escales, el desnivell és considerable. Hem passat per davant l'edifici del **Museu del Transport**, hem estat al **Monte os Judeos**, i hem reservat taula a **La Taberna do Barqueiro**, per sopar. Pugem al bus 500 per apropar-nos al pont de Lluís I.
- Caminem pel pont pel primer nivell, quan veiem uns xicotets penjats per l'exterior del pont, seguim caminant fins les Bodegues **Ferreira**, a *Vilanova de Gaia* (Veure foto 31), construïda sobre un antic convent, es tracta d'un edifici de grans dimensions amb alts sostres de fusta envellida pel pas dels anys, durant la visita gaudim d'una olor peculiar que recorre cada un dels racons del celler; fusta humida barrejada amb un vi molt dolç. *Ferreira* és un dels cellers més recomanables per visitar ja que és una de les més boniques de *Vila Nova de Gaia*, el passeig pels seus racons interiors val la pena, fem la visita a la cava i cata de dues copes de vi de *Porto*.

Al llarg de l'itinerari de la visita ens expliquen que el vi de *Porto* es produeix a les vinyes de la regió vitícola del *Alto Douro*. Abans del segle XVII, aquesta regió era ja coneguda pels seus vins, negres i blancs, encara que eren poc consumits fora de Portugal. En 1678, Anglaterra i França entren en guerra, ocasionant escassetat de vi en el regne britànic, per fer front a l'escassetat, Anglaterra va recórrer als vins de Portugal, el seu aliat durant tres segles. Una versió sobre l'origen del vi de *Porto* com es coneix actualment, diu que en 1678, comerciants de *Liverpool* van adoptar una tècnica utilitzada en un monestir a *Lamego* per modificar el vi. Aquesta tècnica consisteix a afegir *brandy* al vi durant la fermentació, interrompent així el procés de fermentació. El resultat és un vi amb major contingut d'alcohol i amb sabor més dolç, a causa del sucre romanent que no acaba de fermentar, el que permetia l'estabilització del vi, aconseguint un vi que resistís els canvis de temperatura i humitat en els trajectes marítims per la comercialització. La visita és molt interessant, en acabar fem el tast: **Ruby**: es tracta d'un vi negre que envellaix en immensos barrils entre 8 i 10 anys. A causa del poc contacte amb la fusta i per tant, a la baixa oxidació, conserven més temps les seves característiques inicials. El seu color és més fosc que els altres i s'hi troben aromes a fruits vermells. I el **Tawny**: vi fet amb el mateix raïm que el Ruby, però que envellaixen de 2 a 3 anys en els barrils de 20mil litres, per després passar a botes més petites, el que permet major contacte amb la fusta i amb l'aire, de manera que s'oxida i envellaix més ràpidament, obtenint un color més clar com l'ambre i sabors a fruits secs, nous, ametlles. Com més temps, més gust van adquirint els vins Tawny.

Ubicació: Rua da Carvalhosa.

Horari de visita: de març a octubre: de 10:00 a 12:30 i de 14:00 a 18:00 hores tots els dies. De novembre a febrer: de 09:30 a 12:30 i de 14:00 a 17:30 hores tots els dies. Atenció: Última visita una hora abans del tancament.

Preu: entrada general: 5 €. Entrada combinada Offley, Sandeman i Ferreira: 9 €.

Transport: autobús: línies 900, 901 904 i 906.

Llocs d'interès propers:

- Celler Ramos Pinto (328 m)
- Celler Calem (410 m)
- Casa do Infant (543 m)

- Al finalitzar ens dirigim cap el telefèric que ens portarà al **Monasterio do Serra do Pilar**. Amb els tiquets del telefèric tenim una altra degustació gratuïta a **Quevedo Port Wine**, *Rua de Santa Minha, 77*, una copa de vi de *Porto Tawny*, excel·lent. En acabar anem al telefèric, recomanem utilitzar-lo per les vistes de la ciutat, en arribar a dalt trobem una xurreria i comprem una bossa petita de xurros per fer coixí al vi que hem degustat, els xurros acabats de fer, però no tant bons com a casa nostra! Seguim caminant cap el Monestir, fem la visita pel nostre compte sense guia. Va ser classificat com a Patrimoni Mundial de la UNESCO, el desembre de 1996. Conserva l'església i el claustre de planta circular, únics a Portugal. A l'interior de l'Església sobresurten alguns retaules de talla daurada, amb columnes salomòniques, i les escultures de fusta policromada, del S. XVIII, representant a Santa Eulàlia, Santa Apol·lònia i Sant Agostinho.

En 1832, durant el Setge de Porto, es va reconèixer el valor militar del local per la ubicació estratègica i el convent es va transformar en fortalesa improvisada. El convent, que ja no existeix, a principis del segle XX, es va convertir en Caserna de les Tropes i, actualment, es troba sota l'autoritat del Regiment d'Artilleria de la Serra do Pilar.

Enfront de l'església, hi ha un magnífic mirador, des d'on es pot observar la ciutat de *Porto* i el riu *Douro* en tot el seu esplendor.

Ubicació: Llarg d'Avis - Santa Marinha 4430-329 Vila Nova de Gaia. Tel .: +351 223.795.385

Horari: gener a febrer, abril a juny i setembre a desembre. Dimarts a diumenge: 9h30 a 17h30. Març: dimarts a diumenge: 9h30 a 18h30. Juliol a agost: dimarts a diumenge: 9h30 a 19h00. Tancat els festius.

Preu: l'accés a Centre del Patrimoni i al Claustre: 1,00 € El accés al Zimbório: 2,00 €. Joves, targeta i pensionistes: 50% de descompte. Nens fins a 12 anys

d'edat: Gratuït.

- Després de la visita i contemplar la ciutat des del mirador, tornem a passar pel Pont de Lluís I aquesta vegada pel nivell superior, recomanem aquest nivell per la diferent perspectiva des d'on veiem la ciutat i el riu. Retornem caminant fins la parada del bus 500 per anar a sopar a la **Taberna do Barqueiro**. *Rua de Miragaia 123, Porto, Portugal*. Tel.: +351 937 691 732 Una taberna petita, dels millors llocs on hem menjat, varem prendre unes sardines fregides fresquíssimes, una tapa de queixo, diferents formatges molt abundants, bunyols de bacallà amb arròs blanc amb tomàquet a mig coure. Per beure aigua i vi. Invitació de la casa: dos copetes de vi de *Porto Tawny*. Tot excel·lent.
- En acabar tornem a casa amb el bus 500 que ens deixa a l'estació de *Sant Bento*, i d'allí a casa caminant.
- En arribar reposem una mica tot comentant el que hem gaudit al llarg del dia i després d'una infusió anem a descansar.

Dia 29 d'abril de 2016 Divendres

- Ens llavem, arreglem i sortim a esmorzar a la **Padeirinha Doce**, *Rua Augusto Rosa, 46*, tel.: +351 223324653. Dues rebosteries i dos cafès amb llet.
- En acabar ens dirigim a la **Se de Porto** (Veure foto 32 i 33), visitem la **catedral**, el **claustre** (Veure foto 34) i la **Casa do Cabildo** (Veure foto 35), és primera hora del matí i no hi ha massa gent, la visita molt interessant i recomanable.

Construïda a la part més alta de la ciutat, la *Sé de Porto*, es troba al barri de *Batalha*, al costat de les muralles que temps enrere van protegir la ciutat. Exterior de l'edifici té un aspecte de fortalesa amb merlets.

La construcció de la catedral va començar al segle XII i, al llarg de la seva història, ha sofert moltes reconstruccions, pel que presenta diferents estils. La major part de la catedral és barroca, encara que l'estructura de la façana i el

cos de l'església són romànics, i el claustre i la capella de Sant Joan Evangelista són d'estil gòtic.

A l'interior, les grans columnes i alçada de la nau central, fan que augmenti la sensació d'estretor. Es tracta d'una decoració molt sòbria i les parets estan nues, exceptuant l'altar major i algunes capelles d'estil barroc.

Al claustre de la catedral s'accedeix des de l'interior de la mateixa, per una porta situada al costat dret. Aquest claustre pertany al segle XIV i està decorat amb rajoles que reflecteixen escenes religioses. Des del claustre podreu accedir també a la *Casa do Cabildo*, on s'exposa el "tresor de la catedral", una col·lecció d'objectes d'orfebreria religiosa. El conjunt arquitectònic és declarat monument Nacional.

Al centre de la plaça de la Catedral veureu una columna que era utilitzada per penjar als criminals. Des d'aquest punt podreu gaudir d'unes vistes privilegiades de la ciutat, del riu *Douro* i dels cellers que es troben a la riba de Vila Gaia.

Localització: Terreiro dóna Es, Porto 4050-573

Horari de visita: d'abril a octubre: de 9:00 a 12:30 i de 14:30 a 19:00 hores (claustre de 9:00 a 18:30). Des de novembre fins a març: de 9:00-00:30 (claustre a 12:15) i de 14:30 a 18:00 hores (claustre a 17:30). Els diumenges i festius religiosos el claustre només obre a la tarda. El dia de Nadal i Pasqua romandrà tancat.

Preu: Catedral: Entrada gratuïta. Claustre: 3 €. Targeta Porto Card i estudiants: 2 €.

- En acabar ens dirigim a l'oficina d'informació turística per conèixer les alternatives per anar a l'aeroport. Finalment optem per un taxi compartit, hem de ser-hi a les 05:00 del matí i valorem que és la millor opció, fem el pagament i ho deixem lligat.
- Ens dirigim a laavinguda *Aliados*, prenem el bus 201 per anar als Jardins del ***Palacio de Cristal***, es troben en la part alta de Porto i formen un espai verd

molt agradable des del qual es pot gaudir, amb unes vistes privilegiades, de la desembocadura del riu *Douro* a l'oceà Atlàntic. Van ser dissenyats per un paisatgista alemany, *Émile David*, al S. XIX.

Així, dins del parc (Veure foto 36), que té aproximadament 9 hectàrees, es poden apreciar diversos espais diferenciats situats entorn d'un eix central, l'avinguda dels Til·lers: un jardí de plantes aromàtiques i un altre de plantes medicinals, el **Jardí dels Sentiments**, el **Jardí Romàntic**, un roserar i el jardí dedicat a *Émile David*, on diverses escultures representen les quatre estacions. A més, els **Jardins de Cristall** compten amb un **auditori a l'aire lliure**, la **Petxina Acústica**, una **biblioteca municipal** i la **capella** de *Carlos Alberto de Savoia*, rei de Sardenya mort a *Porto* durant el seu exili, i pare de *Victor Manuel II*, considerat el primer rei d'Italilà.

Encara que ja no hi ha cap palau dins del parc, sí que el va haver-hi antigament i va ser el que va donar nom al conjunt. Es diu que els creadors de l'antic palau es van inspirar en el londinenc *Crystal Palace d'Hyde Park*, construït per albergar l'Exposició Universal de 1851 i destruït el 1936 per un incendi, en el cas del *Palacio de Cristal de Porto*, també es va utilitzar per a una Exposició Universal, la de 1865, finalment, aquesta construcció va ser enderrocada a mitjans del S. XX. Sobre el terreny on s'assentava aquest palau trobem avui el **Pavellón Rosa Mota**, un espai multifuncional que acull esdeveniments culturals com la Fira del Llibre de *Porto* o exposicions i fires. Es tracta d'un curiós edifici, una enorme cúpula d'estil futurista que contrasta amb l'aire romàntic dels jardins.

El pavelló compta amb un restaurant propi i té capacitat per 5.000 espectadors a l'espai situat sota la seva cúpula de 30 metres d'altura, per la qual cosa sovint acull competicions esportives (de fet, també és conegut com "*Pavilhão dues Desportos*").

Rosa Mota va ser una atleta portuguesa natural de *Porto* i campiona olímpica en els Jocs de Seül.

Ubicació: Rúa Don Manuel II, 4250-260. Tel.: +351 225 430 360

Transport: autobús: línies 3, 20, 35, 37, 52 i 78.

Llocs d'interès propers:

- Museu Romàntic (269 m)
- Museu Soares dos Reis (328 m)
- Museu do Carro Elèctric (678 m)
- Llibreria Lello i Irmao (914 m)
- Església i Torre dels Clergues (984 m)

- Seguin passejant i gaudint de la natura arribem al **Museu Romàntico**, situat al costat dels Jardins, es tracta de l'antiga residència d'una família burgesa del XIX convertida avui a casa-museu. El museu se situa en una casa construïda a mitjans del S. XVIII, i batejada com a *Cinquena dóna Macieirinha*. El lloc no pot ser més bonic: envoltat d'un frondós parc que li dona un aspecte molt anglès, típic del Romanticisme (Veure fotos 37 i 38).

Un dels habitants d'aquesta cinquena va ser *Carlos Alberto de Savoia*, quan el monarca va ser enderrocat com a rei de Sardènia i príncep del Piemont, es va exiliar a *Porto*, i va viure fins al final dels seus dies. De fet, durant la visita podràs veure alguns dels seus objectes personals que s'han conservat fins als nostres dies.

A la seva mort, en el 1849, la casa i els seus terrenys van passar a formar part del patrimoni de l'Ajuntament de *Porto*, que va decidir anys més tard obrir un museu dedicat a la memòria del rei exiliat, i amb la idea d'apropar als visitants al context de la burgesia del S. XIX.

Durant la visita recorrem les diferents estances de la casa, en les quals es conserva bona part del mobiliari original: així, visitem el saló, les habitacions, el menjador, el vestidor i l'habitació dels nens entre altres, així com el saló de ball o la sala de billars, i podrem fer-nos una idea detallada de com transcorria la vida d'una família adinerada en aquesta època.

Ubicació: Rua d'Entre-Cinquentes, 220, Porto 4050-240, Portugal. Tel.: +351 22 605 7033

Horari de visita: de dilluns a dissabte de 10:00 a 17:30 hores. Diumenges de 10:00 a 12:30 hores. Tancat Dilluns i festius.

Preu: adults: 2,20€. Targeta Porto Card: entrada gratuïta.

Transport: autobús: línies 3, 20, 35, 37, 52 i 78.

Llocs d'interès propers

- Jardins del Palau de Cristall (269 m)
- Museu do Carro Elèctric (411 m)
- Museu Soares dos Reis (579 m)
- Llibreria Lello i Irmao (1.2 km)
- Església i Torre dels Clergues (1.2 km)

- En sortir anem baixant per un caminet estret que ens condueix a la **Igreja de Massarelos** (Veure foto 39), *La Hermandad de la Confraria de les Almas do Corpo Santo* va ser fundada el 1394 pels mariners que havien patit una tempesta, en tornar d'Anglaterra. Es dedicava a la cura i protecció dels marins i comerciants. Un dels germans va ser *el Infante D. Henrique*. Aquesta confraria important exercia funcions bancàries, comercials i d'altre tipus, així com la propietat de la fraternitat i quan va ser necessari, va defensar la costa dels pirates.

La construcció de l'església va començar el 1776. L'església que coneixem avui dia té un portal amb una fornícula amb el patró, *San Pedro González*, també conegut simplement com *San Telmo*. L'enorme finestra central domina la façana coronada per una creu de pedra. Els campanars tenen rellotges i tota la façana està decorada amb rajoles. És d'una sola nau, té un interior relativament modest. És una petita esglésiola i la trobem tancada.

Ubicació: Llarg do Adro, Porto 4050-016, Portugal. Tel .: (+351) 220 185 665

- Caminem fins el museu **Do Carro Eléctrico**, en aquest museu es poden veure tramvies de diferents èpoques, antiga maquinària de manteniment i documentació gràfica. No és molt gran però hi ha peces curioses, que ens transporten a la nostra infantesa.

El tramvia ha estat un mitjà de transport molt important a Porto des de finals del segle XIX. La implementació de nous mitjans de transport a la ciutat va suposar gairebé la seva extinció. Mostra de la importància que van tenir aquests vehicles es veu reflectida en aquest museu, on podem viatjar a través del passat i conèixer tots els secrets dels tramvies.

Actualment només es conserven quatre línies que serveixen més com a atracció turística que com un transport públic habitual.

El museu està situat al barri de *Miragaia* a la nau on estava l'Antiga Central Elèctrica de *Porto*. En el seu interior es poden veure diferents vagons restaurats que es van utilitzar al llarg de la seva història. Destaca el primer tramvia que va existir a la ciutat de Porto, d'origen americà, que requeria de la força de dos cavalls per desplaçar-se. També es poden veure una sèrie d'equips de reparació utilitzats per arreglar les avaries que es produïen a la xarxa i als vagons (Veure foto 40, 41 i 42).

Ubicació: Alameda de Basílio Teles 51, 4150. Tel .: +351 226.158.185

Horari de visita: hivern (de 15 de setembre a 14 de juny): dilluns de 14: 00h a 18: 00h. De dimarts a divendres de 9: 30h a 18: 00h. Dissabtes, diumenges i festius de 14: 00h a 19: 00h. Tanca el 25 de desembre. Estiu (de 15 de juny a 14 de setembre): Dilluns de 14: 00h a 18: 00h. De dimarts a divendres de 10: 00h a 20: 00h. Dissabtes, diumenges i festius de 14: 00h a 20: 00h.

Preu: adults: 4 €. Nens de 4 a 12 anys, professors, estudiants i jubilats: 2,50 €. Targeta Porto Card 15% de descompte. Menors de 4 anys: gratuït.

Pàgina web: <http://www.museudocarroelectrico.pt>

Transport: tramvia: línies 1 i 18. Autobús: línia 500.

Llocs d'interès propers:

- Museu Romàntic (411 m)
- Jardins del Palau de Cristall (678 m)
- Museu Soares dos Reis (988 m)
- Casa de la Música (1.3 km)
- Llibreria Lello i Irma (1.6 km)

- Finalitzada la visita, ens dirigim sortint del museu a uns metres a l'esquerra, on hi ha la parada del Bus, amb el bus ZM, ens dirigim al **Mercado del Buen Sucesso**, la veritat ens hem endut una certa desil·lusió, aquest mercat es va construir al 1952, i va reobrir al 2013, és un mercat de productes frescos,

però alhora quantitat de espais transformats en punts de degustació, restaurants, gelateries, pastisseries..., també duen a terme tallers, i activitats d'animació soci cultural. És migdia, hi ha molta gent i molt soroll, tant és així que decidim sortir a la *Praça de Bom Sucesso* fora, a fer un mos. Seiem a la terrassa, al sol, i prenem el menú del dia: plat de sopa del dia, peix fresc fregit acompanyat d'arròs, i plat de pasta amb verdures i carn, compartim un postra: *mousse de dulce de leche*, dos cafès. Aprofitem l'avinentsa per carregar la *tablet*.

Ubicació: *Praça de Bom Sucesso* - Porto, 4200-132. Telèfon: +351 22 605 66 10. Correu electrònic: info@mercadobomsucesso.com

Transport: Si viatgeu amb metro podeu agafar la línia blava (A), Vermell (B), verd (C), violeta (I) Groc (D) (fer transbord a l'estació de *Trinidade*) i Orange (F), baixar a l'estació *Casa da Música* i al *Mercat Bom Sucesso* és a 5 minuts a peu. Si viatgeu amb autobús, podeu prendre els línies 204, 209, 902, 903 o ZM.

- En acabar ens dirigim caminant a la ***Praça de Rotunda Boavista***, situada al barri de *Boavista*, per anar primer al cementiri de ***Agramonte*** (Veure foto 43). Durant segles, els enterraments a Portugal se feien freqüentment dins de les esglésies. A mitjans del XIX es van començar a construir els cementiris públics i els enterraments a les esglésies es prohibeixen malgrat els recels de la població. Actualment, la ciutat de Porto té dos grans cementiris públics, un grapat de cementiris parroquials, i dos cementiris privats; un d'ells és conegut com el dels britànics, que es va construir a finals del XVIII a causa de la gran colònia anglesa que residia a la ciutat; abans de tenir aquest cementiri, els portuguesos enterraven als anglesos a la vora del riu. L'altre cementiri privat és el de les catacumbes, a l'església de Sant Francesc, del que ja hem parlat.

Es va construir en l'extensa *Quinta de Agramontes*, una fructífera finca que va pertànyer a la família del capità *Joaquim de Pinho i Sousa*, però que els va ser arrasada durant la Guerra Civil portuguesa, en 1855 com a conseqüència d'una gran epidèmia de còlera. Al principi, s'enterraven als morts a qualsevol zona del cementiri, no seguien un ordre establert. Va ser a partir de 1870 quan van començar a organitzar els enterraments, creant petites làpides,

passejos, i monuments funeraris, convertint-se en un dels favorits dels portuguesos juntament amb el cementiri de *Prado do Repouso*, que en realitat, és el primer cementiri públic de la ciutat. Passegem pel recinte, no és dels millors que hem visitat.

Ubicació: *Rua da Meditação*, 4150, Porto.

- En sortir, ens dirigim a la Sinagoga ***Kadoorie Makor Haim*** (Veure foto 44) és la sinagoga més gran de la península Ibèrica i una de les majors d'Europa. Construïda amb donatius de jueus de tot el món, va ser inaugurada el 1938 en una època en la que les sinagogues eren cremades a Alemanya.

Aquest monument arquitectònic, que és una de les més extraordinàries cases de culte judaic del món, és també la seu i el cor de la Comunitat Jueva de *Porto*. La Comunitat Jueva de *Porto* va ser fundada el 1923 pel *Capità Barros Basto*, que es va fer conegut en el món judaic per intentar rescatar els descendents dels jueus forçats a convertir-se al cristianisme al segle XV, que mantenien en secret els preceptes de la religió jueva.

Ubicació: *Rua de Guerra Junqueiro*, 340 4150-386 *Porto*

Telèfon: +351 911 768 589/911 768 596

Correu electrònic: visitas@comunidade-israelita-porto.org
tourism@comunidade-israelita-porto.org

Website: <http://comunidade-israelita-porto.org>

- La trobem tancada, i ens dirigim caminant cap a la ***Casa de la Música***: la construcció es va iniciar en 1999 i es va incloure al 2001, en el marc de la declaració de Capital Europea de la Cultura de *Porto*, juntament amb *Rotterdam* (Veure foto 45).

Álvaro Siza, el més reconegut arquitecte de *Porto* va ser convidat a fer un projecte a *Rotterdam*. Al seu torn, el rotterdamès *Rem Koolhaas*, guanyador d'un limitat concurs, va dissenyar la Casa de la Música a *Porto*. El projecte, però, no seria finalitzat fins al 2005. Es diu que *Koolhaas* va reciclar el projecte d'una casa unifamiliar que estava dissenyant en aquell moment i que

el seu client va rebutjar, i que constava d'una closca dura on en el centre se situava el cor íntim de l'habitatge.

Va ser emplaçada al costat d'un terreny que era un antic dipòsit, enfront d'una rotunda vuitcentista, la Rotunda Boavista, a la confrontació entre un districte històric i un altre de la classe treballadora. Exteriorment, l'edifici trenca amb el seu entorn comportant-se com una escultura urbana, una mena de caixa deformada de concret a la qual se li han sostret les cantonades a la base i alguns talls generant terrasses.

L'edifici s'assenta sobre una plaça ondulada de marbre travertí, també treballada per OMA com un vincle entre l'antic i el nou. Recursos semblants d'aquestes corbes que neixen del sòl van ser també d'alguna manera emprats per *Koolhaas* a *Nexus World*, la seva obra habitacional a *Fukuoka*.

En realitat, no es tracta només d'un guarniment extern, les parets inclinades es claven en el subsòl com si fossin una falca. Els dos soterranis, compost per sales d'assaig i vestidors, presenten parets inclinades. Novament *Koolhaas* mostra la seva predilecció per formes anguloses com les treballades a la torre CCTV a Pequín. Al principi, l'edifici no va comptar amb el favor dels veïns que criticaven la seva forma estranya, però actualment és un dels edificis més populars a *Porto*.

La Casa de la Música compta amb dos auditoris, un 1250 seients i un altre de 350, a més de sales d'assaig, estudis de gravació per a l'Orquestra Nacional de *Porto* i restaurant.

"En considerar l'edifici com una massa sòlida, de la qual hem eliminat les dues sales de concerts i tots els equipaments públics, hem creat un bloc buit que revela els seus continguts sense ser didàctic i al mateix temps, s'exposa a la ciutat. L'edifici és al mateix temps clar i misteriós, el diagrama es converteix en una aventura arquitectònica."

Des de la plaça s'accedeix a l'edifici per una escales que remarquen l'accés. És l'inici d'una tortuosa circulació que s'endinsarà serpentejant contorsions a l'edifici. L'accés és remarcat subtilment per aquestes escales amb una lleugeresa que contrasta amb la pesada massa de l'edifici.

La casa de la Música és una barreja de el racional i el caòtic, del que és privat i allò públic, del que lògic i l'absurd. Tan estranya com genial, tan esquerpa com sensual.

Avui dia aquest edifici de peculiar forma exterior s'ha convertit en una de les icones de la ciutat. Es recomana pujar a la cafeteria, expliquen que hi ha bones vistes.

Ubicació: Avinguda da Boavista, 604-610 Tel .: +351 22 012 0220

Horari de visita: de dilluns a dissabte de 10:00 a 16:00 hores. Per a les visites guiades en espanyol cal reservar amb antelació.

Preu: Visita guiada: 7,5 €. Menors de 12 anys entrada gratuïta.

Transport: Metro: Casa da Música, línies A, B, C i E. Autobús: línies 202, 204, 402, 501, 503, 504, 601, 704, 803, 902 i 903.

Llocs d'interès propers:

- Jardins del Palau de Cristall (1.3 km)
- Museu Romàntic (1.3 km)
- Museu do Carro Elèctric (1.3 km)
- Museu Soares dos Reis (1.5 km)
- Llibreria Lello i Irma (1.9 km)

A Internet havíem llegit que es podien fer visites fins les 19:00, són les 16:05, la darrera visita acabava de començar, així doncs ho desestimem. Decidim pujar a la cafeteria, ens diuen que està tancada. No tenim sort!

- En sortir ens trobem una concentració de cotxes clàssics (aproximadament uns 50), que passen el control per participar al Rally 500 milles de Porto a Lisboa, que comença demà a les 7h. del matí. De nou connectem amb la nostra infantesa, multitud de cotxes com Minis, Audis, Mercedes, Jaguar, etc.. alguns models molt bonics! Fem fotografies i ens entretenim una estona mirant-los.
- Travessem per dirigir-nos a la plaça de **Rotunda Boavista**, per veure la plaça i tenir major perspectiva de l'entorn (Veure foto 46). Estem una mica cansats i

aprofitem per reposar una estona, fa força calor!

- Anem a cercar el bus 201, per retornar a *Aliados* i caminant anar a casa, a conseqüència de la vaga i concentració de taxistes a *Aliados*, que es queixen de *Hubber*, la darrera parada de bus és a *Dos Clérigos*, seguim cap a casa a peu.
- Descansem una estona, i anem a sopar al restaurant **Aurora**, c/ *Entreparedes*, núm. ... tel. +351222012160, una cuina més elaborada, d'entrant prenem uns xampinyons farcits amb pernil cansalada i formatge, molt bons. De segon prenem una carn de bou a la planxa amb acompanyament, i bacallà amb puré de patata verdures i figues, tot molt bo. No prenem postres i prenem dos cafès descafeïnats.
- Després d'un sobretaula sortim a passejar de *Batalha* a *Aliados* i de *Aliados* a casa.

Dia 30 d'abril de 2016 Dissabte

- Ens llavem arreglem i anem a esmorzar a la **Confeitaria dos Clérigos**, prenem dos cafès amb llet, un croissant amb pernil i formatge calent, i un pa de pessic de nous, tot molt bo, però més car que la resta de dies.
- En sortir ens dirigim a **Casa do Infante** (Veure foto 47). Entrada lliure els dissabtes i els diumenges. Museu petit ben muntat però amb poques peces.
- Ens dirigim cap als vaixells per fer la **passejada dels sis ponts** (Veure foto 48). La passejada molt agradable, tenim una altre perspectiva de la ciutat, recomanem aquesta travessia (Veure foto 49).

Durant el creuer dels sis ponts navegarem pel riu Douro des del pont de Arrábida, el més llarg de la ciutat, situat al costat de la desembocadura del riu, fins al pont de Freixo, situat en l'extrem est de Porto.

A més dels anteriors, creuarem el pont de Don Luis I, el pont de l'Infant don Enrique (construït en 2003), el pont de María Piula (dissenyat per Théophile

Seyrig, soci de Gustave Eiffel, en 1873) i el pont de Sao Joao (solament per a trens).

Duració: 50 minuts

Preu: 12,5 €

- En acabar anem a fer un mos a **Sandeira 85**, dos entrepans vegetals boníssims, dos copes de vi tinto, dos postres i dos cafès.
- En acabar ens dirigim a *Aliados*, per anar amb el bus 201 a la **Fundació Serralbes**, es troba en la zona de *Foz*, dintre del recinte del **Parc de Serralves**, està una mica allunyada del centre de la ciutat, però ben comunicada. L'edifici de la *Casa Serralves*, antiga casa dels Comptes de *Vizela*, va ser acabada en el 1940, pel Marquès *da Silva*, és una de les poques construccions d'Art Decó, que hi ha a Portugal, en aquest espai hi ha les exposicions temporals.
- Visitem el **museu d'Art Contemporani**, presenta una col·lecció representativa de l'art contemporani portuguès i internacional (Veure fots 50, 51 i 52), principalment te exposicions temporals on es poden admirar els diferents treballs dels artistes més avantguardistes . El fons comprèn adquisicions directes, obres en dipòsit de l'Estat, de col·leccionistes privats, i donacions. L'edifici del museu, va ser dissenyat per l'arquitecte contemporani, *Siza Vieira*. Compta també amb una biblioteca especialitzada, i un auditori.
- En sortir **caminem pel parc** (Veure fotos 53 i 54), té divuit hectàrees, obert al públic en el 1987. S'hi poden trobar diferents espais naturals, el jardí francès, és un dels més notables exemples d'arquitectura paisatgista del S. XX, que acaba en una escalinata que condueix a un llac romàntic, situat en un pla inferior. Va ser concebut entre 1932 i 1940 per *Jacques Gréber* (1882-1962), arquitecte i urbanista francès, el roserar, el jardí del rellotge de sol, el jardí de les camèlies, el de plantes medicinals, pastures i zona boscosa, entre altres. En aquestes dates, la floració és esclatant! Quan estem cansats, decidim retornar cap a casa, retornem amb el bus.

Ubicació: *Rua Do Joao de Castro*, 210

Horari de visita: d'abril a setembre: de dimarts a divendres de 10:00 a 17:00 hores (jardins fins a les 19.00 hores). Dissabtes, diumenges i festius: de 10:00 a 20:00 hores. Des d'octubre fins a març: de dimarts a divendres de 10:00 a 17:00 (jardins fins a les 19.00 hores). Dissabtes, diumenges i festius: de 10:00 a 19:00 hores. Tancat tots els dilluns, el 25 desembre i l'1 gener.

Preu: adult 8,50 € (entrada completa). Jardins: 4 €. Targeta Porto Card, carnet jove i majors de 65 anys: 50% de descompte. Menors de 18 anys: entrada gratuïta. Diumenges de 10:00 a 14:00 hores: entrada gratuïta.

- Molt a prop de casa, abans d'arribar-hi anem a sopar al restaurant **Casa Balsas**, recomanat al Tripadvisor, i ben puntuat, en la rua de *Saraiva de Carvalho* 53, quina sort que el vam descobrir, hi passàvem cada dia pel davant, "pel local, no haguéssim donat ni un duro", però sovint les aparences enganyen, el menjar excel·lent, de qualitat i molt ben preparat. Prenem una *francesinha* i bacallà, acompanyat de dues cerveses i per postra dues mousse de *dulce de leche*, postres casolans. La relació qualitat/preu genial. És un lloc per recomanar. Un llibre no es pot jutjar per les cobertes! Al costat nostre hi ha quantitat de persones del barri que estan seguint un partit de futbol, al fons en una altra sala canten *Fados*, se senten de lluny, tot plegat un espai molt animat! Aquest restaurant el regenta una família portuguesa, quan arribem a les postres ens expliquen que aquesta nit per aquest carrer passarà la processó de la Verge de Fàtima. Nosaltres volíem anar a descansar aviat, demà ens llavem a dos quarts de quatre de la matinada, però la curiositat ens pot!
- Anem a casa, preparem l'equipatge, i el que necessitem per l'endemà, pocs minuts abans de les 21:00, **sortim a veure la processó**, de cop hi ha una mutació en el temps, som transportats als anys 60 de casa nostra, una munió de persones, entitats, associacions, tothom amb espelmes, cantant, precedits per la plana major de la catedral, acompanyant la verge de Fàtima. Ens diuen que aquesta processó es du a terme arran de la visita del Papa, però curiosament és el dia 30 d'abril, vigília de l'u de maig, potser els antropòlegs tenen alguna cosa a explicar.....

Dia 1 de maig de 2016 Diumenge

Dos quarts de quatre del matí, ens llavem arreglem i sortim, a les 04:09, pugem al taxi col·lectiu que havíem contractat a l'oficina de turisme, per anar a l'aeroport. Esmorzem abans d'embarcar-nos i puntualment a les 06:30 l'avió de Ryanair s'enlaira per portar-nos a Barcelona on arribem a les 09:20 on ens estaven esperant per portar-nos a casa.

Porto és una ciutat interessant de visitar per la gran diversitat d'aspectes a conèixer i gaudir, cultura, natura, paisatge, gastronomia, la seva gent són amables, es respira cordialitat, i en quatre dies es pot fer perfectament.